

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER

Ironia

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER

Ironia

Na każdym miejscu i o każdej dobie
Byłam i będę przy tobie:
Każdą myśl twoją, każdą chęć twą truję,
Każdy twój poryw, każdy czyn twój psuję,
Jestem twą klątwą, twą klęską żywota
I nic cię nigdy nie wyrwie z mej ręki;
Niczym jest strata, ucisk i zgryzota
Wobec straszliwej mej męki.

Cokolwiek czujesz, czegokolwiek żądasz,
Wszędzie twarz moją oglądasz;
Miłość, braterstwo, poświęcenie, wiara,
Szlachetne męstwo i czysta ofiara:
Wszystko, co duszy zowie się wzniosłością,

Ja moim strasznym naznaczam ci piętnem,
I co ci miało zdawać się Pięknością,
Staje się brzydkiem¹ i wstrętnem².

W własnej istocie twej od urodzenia
Źródło mojego istnienia.

Bez żadnej winy, ni za jaką karą³,
Stałeś się moim łupem i ofiarą;
Niewinnie cierpisz, z Tajemniczej Woli,
Z Woli, co rządzi losami człowieka;
Wiesz, że cię z rąk mych śmierć kiedyś wyzwo-
li,
Lecz nie wiesz, co za nią czeka?

Tak nawet z twojej godziny śmiertelnej
Mój śmiech wyziera piekielny.
Jak zwierzę węża czarowane wzrokiem,
Nie możesz skryć się przed moim widokiem;
Na duszy twojej leżę ciężkim głazem,
Jak sztylet szpon mój w sercu ciebie boli:

---

¹*brzydkiem* — dziś popr.: brzydkim. [przypis edytorski]

²*wstrętnem* — dziś popr.: wstrętnym. [przypis edytorski]

³*ni za jaką karą* — ani za karę. [przypis edytorski]

Bezskrzydłym ptakiem i skrzydlatym płazem
Z mojej nazywasz się woli.

I sam dla siebie jesteś pośmiewiskiem,
Losów już będąc igrzyskiem.
Najsroższą męką, jaka cię nawiedza,
Jest twa świadomość, twoja samowiedza.
Znasz się, znasz los twój i wiesz, że bez winy
Cierpisz z przekleństwa swego Przeznaczenia

—

Jestem przy tobie od pierwszej godziny
Twego ziemskiego istnienia.

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.

Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony:
<http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/przerwa-tetmajer-ironia>

Tekst opracowany na podstawie: Młoda Polska. Wybór poezyj, oprac. Tadeusz Boy-Żeleński, wyd. drugie, Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich, Wrocław 1947.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów Łukasza Jachowicza. Utwór powstał w ramach "Planu współpracy z Polonią i Polakami za granicą w 2014 roku" realizowanego za pośrednictwem MSZ w roku 2014. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o "Planie współpracy z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r."

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aneta Rawska, Grzegorz Labuda, Katarzyna Dug, Paulina Choromańska.

Okładka na podstawie: this is the end, Robert Couse-Baker, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER *Ironia*

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska,